

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet

Broj: 02/5-4040.16.1/15

Tuzla, 15.07.2015. godine

Na osnovu člana 125. Stav (1) tačka a) Statuta Univerziteta u Tuzli Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli na sjednici održanoj 15.07.2015. godine utvrdilo je sljedeći

Prijedlog

I

Utvrđuje se prijedlog studijskog programa Sociologija za II ciklus studija u primjeni od ak. 2015/16. godine.

II

Sastavni dio ovog prijedloga je studijski program.

III

Prijedlog se upućuje Senatu Univerziteta na dalje postupanje.

Dostaviti:

1. Senatu Univerziteta
2. Ured za nastavu i studentska pitanja
3. NNV

DEKANICA

Dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, docent

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet
Studijski odsjek: Filozofija-Sociologija

STUDIJSKI PROGRAM II ciklusa studija SOCIOLOGIJA

Drugi ciklus studija
s primjenom od akademske 2015/2016. godine

Tihomila Markovića 1, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

+387 306 330/331, www.untz.ba, www.ff.untz.ba

Obavezni sadržaj studijskog programa koji se realizuje **od akademske 2015/16. godine** (po redoslijedu kako slijedi):

Opći dio

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija II ciklusa

Završetkom drugog ciklusa studija, studijskog programa *Sociologija*, student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje **magistar sociologije** zavisno od usmjerenja., u skladu sa Spiskom akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu.

2. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je dodiplomski studiji Sociologije, Filozofije i Filozofije-Sociologije. Način rangiranja prijavljenih kandidata je na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Sociologija**

Nastavni plan drugog ciklusa studija urađen je na osnovu Pravila studiranja Univerziteta u Tuzli, te zakonske obaveze Filozofskog fakulteta, studijskog odsjeka Filozofijs- Sociologija da organizira nastavu drugog ciklusa studija.

Studenti slušaju nastavu i učestvuju u vježbama prema usvojenom nastavnom planu. Polaganjem ispita iz planom predviđenih nastavnih predmeta studenti ostvaruju predviđeni broj ECTS bodova. Izradom završnog rada, student, također, ostvaruje određen broj ECTS bodova.

Ciljevi studijskog programa su navedeni u nastavnom programu svakog nastavnog predmeta.

4. Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Trajanje u godinama:	jedna (1)
Sedmica godišnje:	trideset (30)
Ukupno ECTS:	60 ECTS

Studijski program II ciklusa *Sociologija* traje jednu akademsku godinu. Nastava se izvodi tokom dva semestra (zimski i ljetni) u toku jedne akademske godine, a svaki semestar traje 15 sedmica. U toku ove akademske godine student sluša 5 predmeta, koji ukupno nose 35 ECTS, dok izrada završnog magistarskog rada iznosi 25 ECTS. Tako student stiče ukupno 60 ECTS kredita da bi stekao akademsko zvanje magistra.

Svaki predmet studijskog programa nosi/vrijedi odgovarajući broj kredita/bodova. Broj kredita/bodova utvrđen je nastavnim planom i programom koji je sastavni dio Studijskog programa drugog ciklusa studija. Nastava se izvodi u dva semestra. U prvom (zimskom) semestru se slušaju četiri nastavna predmeta, a u drugom (ljetnom) semestru student sluša jedan nastavni predmet. U oba semestra student ima ukupno kontakt nastave 200 sati i može ostvariti 35 ECTS kredita/bodova. Završni rad se boduje sa 25 ECTS bodova. Ukupan broj kredita koji student treba skupiti na kraju master studija iz filozofije-sociologije je 60 ECTS. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta drugog ciklusa.

5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Master, odnosno, drugi ciklus studija Sociologije studentima omogućava dodatno teorijsko i praktično znanje iz naučne oblasti Sociologija. Studenti će tokom studija kroz proces odgoja i obrazovanja steći viši nivo znanja koji će im omogućiti kritičko analiziranje literature i stručno-znanstvenu analizu društvene stvarnosti, kako bosanskohercegovačke tako i šire. Sa diplomom magistra sociologije studenti će biti osposobljeni za samostalno izvođenje nastave Sociologije i srodnih predmeta: Demokratija i ljudska prava, Građansko obrazovanje, Historija religija i sl. u srednjim i osnovnim školama. Također, studenti će biti osposobljeni za samostalno istraživanje društvenih fenomena iz oblasti sociologije u raznim sferama društvenog života (administrativnim, političkim, kulturnim i sl.).

Sticanje stepena magistra sociologije studentima daje pravo korištenja tog stručnog zvanja te pravo na samostalan rad u institucijama (školama) srednjeg i osnovnog obrazovanja kao nastavnici nastavnog predmeta: Sociologija i srodni nastavni predmeti koje smo naprijed naveli. Magistar sociologije stiče stručne kompetencije da samostalno radi u institucijama socijalne zaštite (općinski centri za socijalni rad, savjetovišta za mlade, brak i porodicu), kazneno-popravnim zavodima (zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa), disciplinskim centrima, gerijatrijskim ustanovama, u institucijama državne uprave i lokalne samouprave, pedagoškim zavodima, u ustanovama za predškolski odgoj i obrazovanje, u institucijama kulture, socijalno-humanitarnim organizacijama, sportskim kolektivima, u institucijama za društvenu zaštitu djece, u službama i institucijama za zapošljavanje, u ustanovama zdravstvene djelatnosti. Pored naprijed navedenih stručnih kompetencija, magistri sociologije će biti osposobljeni da rade kao samostalni stručnjaci/profesionalni sociolozi u projektantskim timovima ili pak samostalno iz oblasti urbanog, demografskog, kulturnog i drugih oblika društvenog planiranja na raznim nivoima društveno-političkog institucionaliziranja. Također, magistri sociologije biće osposobljeni da rade kao politički analitičari, animatori društvenih zbivanja, stručni konsultanti iz političkog menadžmenta.

Po okončanju drugog ciklusa studija studenti će biti osposobljeni:

- da samostalno izvode nastavu iz nastavnog predmeta Sociologija i srodnih nastavnih predmeta iz uže naučne oblasti „Sociologija“ u srednjim i osnovnim školama,
- da samostalno obavljaju sociološka istraživanja u svim sferama društvene stvarnosti,
- da samostalno ili pak u stručnim timovima učestvuju u izradi socioloških projekata iz oblasti: proizvodnje, urbanog planiranja, demografske, socijalne, kulturno-umjetničke, sportske i zdravstvene politike, političkog marketinga i medijske politike.
- da učestvuju u oblicima edukacije iz sociologije na prvom ciklusu obrazovanja

da samostalno kreiraju i realiziraju istraživanja u oblasti sociologije za potrebe raznih društvenih institucija i ustanova a prije svega za institucije društvenog i političkog planiranja

6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Student može preći na studijski program II ciklusa *Sociologija* sa bilo kojeg drugog istog ili srodnog studijskog programa II ciklusa ukoliko ispunjava uslove za upis ovog studijskog programa, odnosno da ima završen dodiplomski studij/studij I ciklusa Sociologije, Filozofije i Filozofije-Sociologije u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odluku o srodnosti studijskog programa donosi Vijeće studijskog programa. Pri tome se priznaju ostvareni ECTS bodovi na prethodnom studijskom programu. Vijeće studijskog programa određuje broj ostvarenih ECTS bodova za svaki kolegij pojedinačno.

7. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova

SOCIOLOGIJA (60 ECTS)

NASTAVNI PREDMET	I				II			
	P	AV	LV	ECTS	P	AV	LV	ECTS
Metodologija socioloških istraživanja	3	1	0	7				
Sociologija genocida	3	1	0	7				
Sociologija održivih zajednica	3	1	0	7				
Teorije globalizacije	3	1	0	7				
Postmoderna					3	1	0	7
Završni magistarski rad					0	0	0	25
UKUPNO	12	4	0	28	3	1	0	32

8. Uslovi upisa u sljedeći semestar, te način završetka studija

Način studiranja organiziran je po principima kolokviranja semestara i polaganja ispita na semestralnoj osnovi. Student upisuje sljedeći semestar nakon odslušanih nastavnih predmeta u prethodnom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeks.

Studij drugog ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada u skladu sa studijskim programom, te u skladu sa Pravilima studiranja na drugom ciklusu studija. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. II ciklus studija student završava izradom i odbranom završnog rada u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta, odnosno Pravila studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

9. Način izvođenja studija

Kombinacija redovnog studija i učenja na daljinu.

10. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Opis programa

10.1. Metodologija socioloških istraživanja

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Osnovni cilj predmeta je da se studenti, u skladu sa obaveznom, preporučenom (ili/i dodatnom preporučenom literaturom), te u skladu sa znanstvenom metodološkom praksom u društvenim istraživanjima osposobe za metodološki ispravna, valjana, pouzdana i društveno odgovorna timska i samostalna sociološka istraživanja relevantnih društvenih pojava. Studenti koji uspješno izvrše sve predispitne obaveze vezane za studijski, interpretativni i razumijevajući rad na literaturi, te uspješno okončaju pisanje seminarskih radova, ponude ispravnu interpretaciju obavezne i preporučene literature, na kraju semestra moći će razumjeti osnove znanstvenog pristupa istraživanju, poznavati faze socioloških istraživanja, te će biti u stanju ovladati i potrebnim vještinama vezanim za konkretnu i praktičnu primjenu znanstvene metodologije u praksi konkretnih socioloških istraživanja na terenu. Studenti će znati uočavati i ispravno definirati istraživačke probleme i izazove, znati izvršiti izbor istraživačkog nacrt, te izbor uzorka i postupke mjerenja. Studenti će biti osposobljeni za racionalno korištenje kvalitativne i kvantitativne metodologije, kao i za uravnoteženu upotrebu različitih tehnika prikupljanja i obrade podataka, kao i za poznavanje najnovijih operacijskih tehnika i postupaka vezanih za informacijsko-komunikacijska znanja potrebna za računarsko pretraživanja potrebne literature i podataka memoriranih ili uskladištenih na mrežama.

Studenti će biti educirani za prepoznavanje značaja konteksta istraživanja, kao i za prepoznavanje konteksta samog istraživača društvenih pojava s obzirom na napredak u korištenju i upotrebi znanstvene metodologije u sociološkim istraživanjima tokom zadnjih desetak godina.

Osnovna literatura:

-Lavić, S. *Metodološke rasprave*, Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 2014. Kuba, L. Koking, Dž. *Metodologija izrade naučnog teksta*, CID, Podgorica, 2003.

Boeglin M. *Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta*, Akademska knjiga, Novi Sad, 2010.

Kleut, M. *Naučno delo od istraživanja do štampe*, Akademska knjiga, Novi Sad, 2010.

-Vujević, M. *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*, Informator, Zagreb, VI. dopunjeno izdanje, 2002.

-Mesihović, N. *Uvod u metodologiju društvenih nauka*, Sarajevo, 2003.

-Mejovšek, M. *Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima*, SLAP, Zagreb, 2007. godine

- Elster, J. *Kako objasniti društveno ponašanje*, Službeni glasnik, Beograd, 2014.

10.2. Sociologija genocida

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Cilj kolegija je upoznavanje predmeta i osnovnih pojmova sociologije genocida kao nove subznanstvene teorije genocida. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih oblika društvene destrukcije, među kojima zločin genocida ima posebno značenje. Upoznati studente sa društvenom uslovljenošću zločina genocida. Razvijanje kod studenata humanističkih vizija i vrijednosnih orijentacija, kroz kritički odnos prema zločinu genocida, kao najbolji način prevencije genocida.

Osnovna literatura:

- Bruneteau, Bernard, *Stoljeće genocida*, Politička kultura, Zagreb, 2005.
- Charniy, W., Israel, *Encyclopedia of genocide*, volume I, volume II, Institute on the Holocaust and Genocide, Jerusalem, 1999.
- Doubth, Keith, *Sociologija nakon Bosne*, Buybook, Sarajevo, 2003.
- Đozić, Adib, *Ogledi o bosanskohercegovačkom društvu*, BKC; Sarajevo, OFF-set, Tuzla, 2012. (str. 231-295.)
- Đozić, Adib, *Genocid kao društvena i pravna činjenica bošnjačke historije*, ZBORNIK RADOVA, *Ustavno pravni položaj Bosne i Hercegovine (1910-2010)*, Univerzitet u Tuzli, Pravni fakultet, Tuzla, 2011. (str. 289-307.)
- Đozić, Adib, *Elementi za novu subznanstvenu teoriju (sociologiju) genocida*, Godišnjak Filozofskog fakulteta Tuzla, br.6/2005.

10.3. Sociologija održivih zajednica

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Prvi cilj kolegija jeste upoznavanje studenata sa mijenjajućim karakterom našeg doba: pojmovima, idejnim ishodištima, kategorijalnim aparatom i istraživačkim problemima sociologije održivih zajednica, relativno mlade sociološke subdiscipline. Drugi cilj je da se - iz socioekonomske, ekološke i etičke perspektive - uoči potreba za sintetičkom rekonceptualizacijom pojma zajednice - središnjeg koncepta klasične sociologije, koji u 21. stoljeću postaje ponovo aktualan, ali na niz drugačijih načina nego ranije. Treći cilj je kvalitativno okretanje prema holističkom povezivanju tehnoznanstvenih, ekoloških, etičkih (i bioetičkih) dimenzija *održivog razvoja* u *pluriperspektivističkom* kontekstu rekonfiguracije procesa globalizacije, regionalizacije i tranzicije. Četvrti cilj je da se bosanskohercegovačko postratno, tranzicijsko društvo istražuje, analizira (i normativno postulira) kao miroljubiva, otvorena, pluralna i samoodrživa *zajednica*, s obzirom na „mjesto življenja“ i „osjećaj mjesta“, te da se smisao sintagme jedinstva u razlikama promisli ili iznova preispita iz okolišne perspektive koja naleže poštovanje prema životu i odgovornost prema budućim generacijama a to je i osnova održivog razvoja i slobode ljudi i zajednica. Peti cilj je da se posebna pažnja posveti regionalnim odnosima (ili dijalektici) između socioekonomskih, sociopolitičkih i sociokulturnih dimenzija razvoja u različitim lokalnim i globalnim kontekstima razumijevanja štetnih posljedica prljave industrijske ekonomije. Šesti cilj jeste da studenti obrazuju svijest o tome da sociologija održivih zajednica preispituje različite paradigme koncepta održivog razvoja, te pruža heuristički, konceptualni, analitički i društveno odgovorni potencijal, ne samo u pogledu primjene i uvažavanja znanstvene osnove strateškog planiranja urbanog i ruralnog razvoja; planiranja ili implementacije različitih razvojnih programa i projekata, nego i s obzirom na svakodnevno refleksivno *practiciranje* održivosti u najširem smislu te riječi.

Osnovna literatura:

- Marija Geiger Zeman & Zdenko Zeman, *Uvod u sociologiju (održivih) zajednica*, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2010.
- Kastels, M. *Moć komunikacije*, Multimedia, Clio, Beograd, 2014.
- Apaduraj, A. *Kultura i globalizacija*, Biblioteka, XX vek, Beograd, 2011.
- *Društvo rizika: Promene, nejednakosti i socijalni problemi u današnjoj Srbiji* (ur.) Sreten Vujović, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu, Beograd, 2008.
- Giddens, A. *The Politics of Climate Change*, Polity Press, Ltd., Cambridge, 2009.
- Napoleoni, L. *Ološ ekonomija: tamna strana novog svetskog poretka*, HESPERIAedu, Beograd, 2012.
- *Rečnik razvoja: vodič kroz znanje kao moć* (priredio Wolfgang Zaks), Svetovi, Novi Sad, 2001.
- Kanton, DŽ, *Ekstremna budućnost*, Clio, Beograd, 2009.

- Bauman, Z. *Fluidni strah*, Mediterran, Novi Sad, 2010.
- Bek, U., *Svetsko rizično društvo: u potrazi za izgubljenom sigurnošću*, Novi Sad, Akademska knjiga, 2011.
- Delić, Z. *Sociologija*, Off- Set, Tuzla, 2010.
- Cifrić, I. Čaldarević, O. Kalanj R. Kufrin, K. *Društveni razvoj i ekološka modernizacija: prilozi sociologiji tranzicije*, Biblioteka Razvoj i okoliš, Zagreb, 1998.
- *Životna sredina: moralni i politički izazovi*, priredili Jelena Đurić, Srđan Prodanović, Predrag Krstić, Službeni glasnik, Beograd, 2012.

10.4. Teorija globalizacije

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Osnovni cilj predmeta je da studenti steknu šira znanstvena znanja o mijenjajućem karakteru doba u kome živimo upoznavajući se sa najznačajnijim teorijama, diskurzivnim praksama, te logikama i politikama označavanja, klasificiranja i razvrstavanja značajnih društvenih fenomena u dominantnim i alternativnim konceptima globalizacije koji su razvijeni tokom posljednjih tridesetak godina. Drugi *cilj* je da studenti znaju adekvatno imenovati promjene: analizirati, posmatrati i istraživati društvene fenomene s obzirom na različite dimenzije globalizacije (ekonomsku, tehnološku, religijsku, informacijsko-komunikacijsku, etičku, ekološku, sigurnosnu, zdravstvenu, obrazovnu itd.); a naročito da znaju, iz različitih teorijskih perspektiva – razložno, uravnoteženo, argumentirano, logično, promišljeno i društveno odgovorno analizirati i razumijevati međusobne veze i kompleksne utjecaje između navedenih dimenzija. Cilj je, također, da studenti, nakon što pročitaju, uporede i analiziraju obaveznu literaturu, dođu do novih saznanja i iskustava koja im pomažu da adekvatno izraze i artikuliraju međuodnose između onih fenomena koji jesu, ili bi mogli biti značajni za tranzicijski period razvoja našeg društva, odnosno za budućnost i opstojnost države Bosne i Hercegovine. Pomoću različitih teorijskih perspektiva otvaraju se mogućnosti za kvalitativnu rekonstrukciju ili rekonceptualiziraju predglobalizacijskih vokabulara s obzirom na socioekonomsku transformaciju pojma znanja u kontekstu globalnog društva znanja. U tom smislu, važan je *cilj* da se kvalitativno unaprijede načini percepcije, istraživanja i razumijevanja različitih oblika *društvenosti* koji se oblikuju pod utjecajem informacijsko-komunikacijske tehnologije, društvenih mreža i novih društvenih pokreta, preobražavajući na taj način i mnoge klasične definicije socioloških pojmova te njihove ukupne kognitivne i eksplanatorne domete. Evo nekoliko primjera. Pojam „društva“ (o društvu se sve više govori kao o *globalnom*, *informacijskom* ili *umreženom* društvu, kao i *društvu znanja*), „kultura“ (značajan aspekt kulture postaje *cyber* kultura); „komunikacija“ (komunikacija sve više postaje *on line* ili *mrežna*); „socijalizacija“ (socijalizacija djece sve je ovisnija o mobitelima, televiziji, novim medijima, virtualnim igricama, društvenim mrežama). Istodobno, društvena interakcija, formiranje grupa i pronalaženje prijatelja (recimo na *facebooku* ili *twitteru*) također se mijenja uz pomoć napretka ICT. Pored toga, poslovni procesi, odnosi i načini njihovog odvijanja, kao i načini korištenja slobodnog vremena, zabava, industrija,

poslovna i društvena kontrola, nadzor; upravljanje, demokratizacija društva, rizici, sigurnost, kontakti, emocije itd. - također postaju ovisni o globalnom trendovima, a ponajviše od konzumerizma, korporativizma, materijalizma itd. Stoga jedan od najvažnijih *ciljeva* izučavanja teorija globalizacije jeste pluriperspektivističko i kritičko razumijevanje ukupnih diskurzivnih promjena koje donosi globalizacija znanja i informacija, a sve te promjene u najvećoj mjeri utječu na dramatičnu transformaciju i promjenu značenja klasičnih kategorija unutar društvenih znanosti.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno:(test sa višestrukim brojem odgovora,esej-test,seminarski rad,analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- Turen, A. *Nova paradigma: za bolje razumevanje savremenog sveta*, Službeni glasnik, Beograd, 2011.
- Milardović, A. *Tri eseja o euroskepticizmu: o semiotici euroskepticizma*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2012.
- Šolte, J. *A Globalizacija: kritički uvod*, CID, Podgorica, 2009.
- Barabasi, A. L. *U mreži*, Naklada jesenski i Turk, Zagreb, 2006.-
- Rodrik, D. *Paradoks globalizacije: zašto svetsko tržište, države i demokratija ne idu zajedno*, Službeni glasnik, Beograd, 2013.
- Milardović, *Druga moderna (Fragmenti o kulturi Zapada)*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2011.
- Nojman, I. *Upotreba Drugog: „Istok“ u formiranju evropskog identiteta*, Glasnik, Beograd, 2011.
- Flivbjerg, B. *Šta mogu društvene nauke*, Glasnik, Beograd, 2012.
- Kulić, S & Čalić, E. *Dijalog o nacizmu i globalizaciji*, Adamić, Rijeka, 1998.
- Bensoussan G. *Europska strast za genocidom: povijest genocidnih ideja i djela*, TIMpres, Zagreb, 2011.
- Regioni i regionalizacija: sociološki aspekti*, (priredili Valentina Sokolovska i Dušan Marinković), Mediterran Publishing, Novi Sad, 2012.
- Đurić J. *Globalni procesi i preobražaji identiteta*, „Albatros plus“, Beograd, 2012.
- Apaduraj, Ardžun, *Kultura i globalizacija, XX vek*, Beograd, 2011
- Milardović, A. *Globalno selo: Sociologija informacijskog društva i cyber kulture*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2010
- Castells, M. *Internet galaksija: razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003.
- Apple W. M. *Obrazovanje na „pravom“ putu: tržišta, standardi, Bog i nejednakosti*, Edicija reč, Beograd, 2014.
- Bek, U. *Svetsko rizično društvo: u potrazi za izgubljenom sigurnošću*, Novi Sad, Akademska knjiga, 2011

- Castells, M. *Informacijsko doba: ekonomija, društvo i kultura - Uspon umreženog društva*, Zagreb, Golden marketing, 2000.
- Daglas, M. & Nej, S. *Osobe koje nedostaju: kritika društvenih nauka*, Beograd, Samizdat, B92, 2003
- Dow, S. *Ekonomska metodologija*, Zagreb, Politička kultura, 2005
- Habermas, J. *Eseji o Europi - s priložima Dietera Grimma i Hansa Vorlandera* Zagreb, Školska knjiga, 2008
- Jean-Luc N. *Stvaranje svijeta ili mondijalizacija*, naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2004.
- Fransoa V. *Katastrofe: Jedna kulturna istorija od XVI do XXI veka*, Akademska knjiga, Novi Sad, 2012.
- Petrović, D. *Društvenost u doba interneta*; Akademska knjiga Novi Sad, 2013.
- Al Gazali, *O prijateljstvu i bratstvu i Bogu*, Zuhra, Beograd, 2005.
- Beri, N. *Uvod u modernu političku teoriju*, Službeni glasnik, Beograd, 2012.
- Bodrijar, Ž. *Savršen zločin*, Beogradski krug, Beograd, 1998.
- Brunkhorst H. *Solidarnost: od građanskog prijateljstva do globalne pravne zajednice*, Beogradski krug, Multimedijalni institut, Zagreb, 2004.
- *Budućnost znanja i kulture*, priredili Vinej Lal i Ašiz Nandi, Clio, Beograd, 2012
- Campbell, D. *Nacionalna dekonstrukcija: nasilje, identitet i pravda u Bosni*, Međunarodni forum Bosna, Sarajevo, 2003
- Crouch, C. *Postdemokracija: političke i poslovne elite u 21. stoljeću*, Izvori sutrašnjice, Zagreb, 2007.
- Dolar, M. *Glas i ništa više*, Fedon, Beograd, 2012.
- Ignjatijef, M. *Ljudska prava kao politika i idolopoklonstvo*, Službeni glasnik, Beograd, 2006.
- Kastels, m. *Moć komunikacije*, Multimedia, Clio, Beograd, 2014.
- Koen, D. *Homo economicus*, Clio, Beograd, 2014
- Lavić, S. *Leksikon socioloških pojmova*, Dobra knjiga, Sarajevo, 2014.
- Lavić, S. *Metodološke rasprave: epistemološko-metodološki pristup znanosti*, Sarajevo, 2014.
- Malešević, S. *Sociologija etniciteta*, Edicija Reč, Beograd, 2009.
- Giddens, A. *The Consequences of Modernity*, Polity Press, London, 1990.
- Linz, J. Stepan, A.: *Demokratska tranzicija i konsolidacija*, Beograd, 1998.
- Maalouf, A.: *U ime identiteta: Nasilje i potreba za pripadnošću*, Prometej, Zagreb, 2002.
-
- Sarajlić, E. *Kultura kulture: etnicitet, postmodernost i politika*, Status, Mostar, 2010.
- Suveren i suverenitet: između pojma, fikcije i političke emocije*, priredili Petar Bojanić i Ivan Milenković, Službeni glasnik, Beograd, 2008.
- Štavljanin D. *Balkanizacija interneta i smrt novinara: ka postinternetu i postnovinarstvu* Čigoja štampa, Prag/Beograd, 2013.
- Troper, M.. *Pravna teorija države*, Službeni glasnik, Beograd, 2014.
- Putnam, R. *Kuglati sam: Slom i obnova američke zajednice*, Mediterran, Novi Sad, 2008.
- Dolara, M. *Glas i ništa više*, Fedon, Beograd, 2012.
- Haller, G. (2006). *Granice solidarnosti: Evropa i SAD u ophođenju sa državom, nacijom i religijom*. Sarajevo: Buybook.

- Hanno; P., Meyer, L. (ed). (2007). *Kognitiver Kapitalismus. Soziologische Beiträge zur Theorie der Wissensökonomie*. Marburg: Metropolis.
- Horrocks, C. (2001). *Marshal McLuhan i virtualnost*. Zagreb: Naklada jesenski i Turk.
- Apaduraj, A. (2008). *Strah od malih brojeva: ogleđ o geografiji gneva*. Beograd: XX vek.

Postmoderna

(obavezni predmet, II semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Cilj kolegija je upoznavanje predmeta i osnovnih pojmova postmoderne kao perida koji je nastao i razvija se u XX stoljeću.: Moderna i postmoderna, Genealogija pojma postmoderna, Postmoderna *versus posthistoire*, Reprezentativne filozofske koncepcije postmoderne, Postmoderna i tehnološko doba, Postmoderna i postmetafizika. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih oblika postmoderne i ravoja postmodernizma od perioda prosvjetiteljstva pa sve do danas i to u filozofiji, književnosti, umjetnosti, arhitekturi, historiji i kulturi.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno:(test sa višestrukim brojem odgovora,esej-test,seminarski rad,analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- Žan Bodrijar, Simulakrumi i simulacije,, Svetovi, Novi Sad, 1991.
- Žan Bodrijar, Pakt o lucidnosti ili inteligencija Zla, Arhipelag, Beograd, 2009.
- Mišel Fuko, Istorija seksualnosti: volja za znanjem, Prosveta, Beograd, 1982.
- Mišel Fuko, Poredak diskursa, Karpos, Loznica, 2007.
- Mišel Fuko, Treba braniti društvo, Svetovi, Novi Sad,
- Mišel Fuko, Nadzirati i kažnjavati, „Zoran Stojanović",Sremski Karlovci- Novi Sad, 1998.
- Mišel Fuko, Moć/znanje, Odabrani spisi i razgovori 1972-1977, Mediteran Publishing, 2012.
- Delez, Ž. I Gatari, F., Anti- Edip,Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci- Novi Sad, 1990.
- Žan Fransoa Liotar, Raskol, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1991. Žan Bodrijar, Duh terorizma, Arhipelag, Beograd, 2007.
- Volfgang Velš, Naša postmoderna moderna, Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 2000